

AU Aarhus/Herning

HA 6. SEMESTER

ERHVERVSRET

Skriftlig eksamen den 1. juni 2022

Varighed: 3 timer

Hjælpemidler: Alle skriftlige hjælpemidler

Vejledende vægtning:

Opgave 1: 20 %

Opgave 2: 40 %

Opgave 3: 40 %

Den angivne vægtning er vejledende og har alene til formål at angive, hvordan eksaminanderne kan disponere eksamenstiden.

SUMMARISK RETTEVEJLEDNING

En rettevejledning er - som navnet siger - en vejledning til lærere og censorer og tjener også til at sikre, at karaktergivningen sker på et ensartet grundlag. En rettevejledning er altså ikke primært en besvarelsesvejledning, til brug for de studerende, men selvfølgelig kan en rettevejledning også være en vejledning for en studerende, som har arbejdet med besvarelsen af en given opgave. Yderligere bemærkes, at der i overskriften til rettevejledningen står, at den er "summarisk".

Den studerendes eksamensbesvarelse bedømmes ud fra rettevejledningens rammer, men vigtigt er også det helhedsindtryk besvarelsen giver såvel i henseende til den stillede opgave som i henseende til den kvalifikationsbeskrivelse Universitetet har opstillet for faget Erhvervsret - se nedenfor.

Kvalifikationsbeskrivelse

Fagets målsætning er at give de studerende et kendskab til grundlæggende juridiske problemstillinger, som de senere i praksis vil komme til at stifte bekendtskab med i deres arbejde i eller tæt på virksomhedens ledelse. Dette kendskab skal sætte dem i stand til at vurdere, om der er tale om mindre konflikter, de selv kan løse/imødegå, eller om virksomhedens juridiske rådgivere bør inddrages i problemstillingen.

Viden

- Viden om den juridiske metode og de juridiske retkilder og principper nødvendig for at analysere konkrete problemstillinger
- Identifikation og analyse af juridiske problemstillinger
- Bedømmelse af fakta i en konkret problemstilling, og om hvorvidt disse er relevante eller irrelevante for en juridisk problemstilling

Færdigheder

- At anvende juridisk metode og juridiske argumentationsteknikker i forbindelse med de givne problemstillinger
- At formulere sig skriftligt klart og juridisk relevant med henvisning til de korrekte retskilder

Kompetencer

- At formidle juridiske problemstillinger og løsningsmodeller klart og overbevisende under anvendelse af de korrekte fagtermer og begreber
- At forudsige den korrekte juridiske løsning på en problemstilling/case, som den må kunne forventes at blive, såfremt problemstillingen skulle afgøres af en domstol eller lignende juridisk kompetent afgørelsesmyndighed.

Opgave 1 (20%)

1.1. Nævn mindst 3 retsakter ifølge EU-traktaten, og beskriv kort de nævnte retsakter.

Institutionerne skal vedtage 1) forordninger, som er bindende for medlemsstaterne, 2) direktiver, som er bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, 3) afgørelser, som binder dem, som de angiver at være rettet til og 4) henstillinger og udtalelser, som ikke er bindende. Se også TEUF art 288.

1.2. Hvad er betingelserne for, at en skadevolder kan ifalde ansvar?

Der er 4 ansvarsbetingelser, som alle skal være opfyldte, hvis skadevolder skal dømmes. 1) der skal være lidt et tab, som kan måles i penge, 2) der skal foreligge et ansvarsgrundlag (4 stk.), 3) Der skal være årsagsforbindelse mellem skadevolders handling/undladelse og skadens

indtræden, 4, der skal være adækvans (se 1.6.). Herudover undersøges 1) Skadelidte skal ikke have egen skyld/accepteret egen risiko/eller givet samtykke, 2) skadevolder kan IKKE påberåbe sig objektive ansvarsfrihedsgrunde.

1.3. Hvad forstås ved en proforma-retshandel?

Se især Aftalelovens § 34. Bestemmelsen omhandler den situation, at begge parter (løftegiver/løftemodtager) véd, at løftegivers løfte er afgivet pro forma (på skrømt, for formens skyld/ ”lader som om”). Se lærebog side 154 og side 282.

1.4. Nævn de stærke ugyldighedsgrunde og forklar, hvorfor disse betegnes som stærke.

Falsk, forfalskning, forvanskning (Aftl. § 32, stk.2) fuldmagtsoverskridelse (Aftal. § 10, stk. 1 e.c. og § 11, stk. 2), umyndighed m.v. (Værgemålsloven), voldelige kompulsiv tvang (Aftl. § 28). At en ugyldighedsgrund er stærk, betyder, at den blot ved sin tilstedeværelse gør aftalen ugyldig (dog de betinget stærke). Stærke ugyldighedsgrunde giver ikke løftegiver garderingsmuligheder m.h.t. at undgå løftets afgivelse.

1.5. Hvad er forskellen mellem en fuldmægtig og en kommissionær?

En fuldmægtig handler i fuldmagtsgiverens navn og for dennes regning. En kommissionær handler i eget navn, men for kommittens regning. Kommittenten kan altså ”skjule” sig bag kommissionæren.

1.6. Hvad forstås ved adækvans i erstatningsretten?

Adækvanskravet anvendes til at afskære erstatning for usædvanlige (atypiske) eller upåregnelige følger af skadevolders handling/undladelse.

1.7. Kan alle afsagte domme ankes mindst én gang?

Som hovedregel ja, men domme i sager angående krav (økonomisk værdi) af højst 20.000 kr. kan kun ankes fra byret til landsret med Procesbevillingsnævnets tilladelse (2.-instansbevilling), Rpl. § 368, stk. 1. Se også lærebog side 88 øv.

Der skal ved besvarelsene i fornødent omfang henvises til gældende lovbestemmelser

Opgave 2 (40 %)

Hændelse 1: (Den væltede vinflaskepyramide). Giv en begrundet redegørelse for, hvilket udfald sagen vil få, når det lægges til grund, at Finn Larsen ikke har tegnet forsikring, mens Lis Jensen og Peder Hansen har tegnet ansvarsforsikring.

Opgaven vedrører erstatning uden for kontrakt. Erstatningsbetingelser skal gennemgås. Tab, culpa, årsagsforbindelse, adækvans, skadelidtes egen skyld/accept af risiko. Objektive ansvarsfrihedsgrunde spiller ingen rolle her. Resultatet er ikke afgørende. Det er diskussionen, som tæller. Begge kunder bør frifindes for ansvar, dels fordi det kan diskuteres om der overhovedet

foreligger culpa, dels fordi vinhandleren under alle omstændigheder bærer en betydelig grad af egen skyld/har accepteret risikoen for den skete skade ved at lave en udstilling som den pågældende i de trange lokaler. Følgelig skal kundernes respektive ansvarsforsikringer selvfølgelig heller ikke dække skaden.

Hændelse 2: (Hunden, som anstifter brand). Giv en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten mellem Peder Hansen og forsikringsselskabet bør løses.

Ejeren af hunden har som Hundeloven kræver, tegnet lovpligtig ansvarsforsikring, se også lærebog side 191. Det afgørende, som den studerende bør se, er, at en ansvarsforsikring dækker det erstatningsansvar, som den sikrede (Peder Hansen) ifalder over for *tredjemand* (skadelidte), hvis hunden volder skade. En ansvarsforsikring er altså altid tegnet til fordel for den skadelidte tredjemand og ikke til fordel for den, som tegner forsikringen. Det betyder, at forsikringsselskabet har fuldstændig ret.

Hændelse 3: (Den dyre natklub DUDUKA). Du bedes derfor udarbejde en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten mellem Peder Hansen og Simon Spray (DUDUKA NATKLUB) bør løses.

Selv om der betales med Dankort, er løsningen af opgavens problematik ikke at finde i Lov om Betalinger (se lovsamling side 31 ff., og se også lærebog side 371-373).

Løsningen skal findes i ugyldighedslæren, navnlig i Aftalelovens §§ 31 og 36.

Resultatet er ikke så afgørende. Det er argumenterne, som tæller. Østre Landsret kom frem til (se UfR 2010/3052), at hverken § 31 eller 36 kunne anvendes. Københavns Byret var ligesom Østre Landsret kommet frem til, at § 31 ikke kunne anvendes, men at § 36 kunne anvendes, således at regningen blev nedsat til 15.000 kr.

Opgave 3 (40 %)

(NB: enkelte studerende vil muligvis bemærke, at datoerne er fremtidige/ikke passer med kalenderen. Datoerne er fiktive, og har ingen betydning for sagens løsning).

Der foreligger en køberetlig problemstilling, hvorfor det indledningsvist må fastslås hvilken type af køb og hvilken type af vare der er tale om. Det oplyses, at Holger er biavler og Sigfred er slikproducent. Holger køber bolsjemaskinen som led i sit erhverv, ligesom Sigfred sælger maskinen som led i sit erhverv og der er således tale om et handelskøb jf. KBL § 4.

Maskinen må desuden karakteriseres som en speciesvare, da der er tale om lige netop denne ene brugte bolsjemaskine. Som det næste skal det bemærkes, at parterne har deres respektive forretningssteder i forskellige stater – henholdsvis Danmark og Tyskland, hvorfor vi som udgangspunkt bør anvende reglerne i CISG (Den Internationale Købelov). Dog kan dette udgangspunkt fraviges i medfør af CISG art. 6, såfremt parterne træffer aftale herom. I

købekontrakten angiver Holger at evt. tvister skal afgøres efter dansk indenlandsk køberet (ikke CISG) ved Sø- og Handelsretten i København. Sigfred tiltræder dette med sit like, hvilket er tilstrækkeligt, idet en aftale herom ikke behøver at være udtrykkelig. Dansk ret og værneting finder således anvendelse på tvisten.

Købet indgås med klausulen c&f, hvilket indebærer, at sælgeren Sigfred bærer risikoen for, at der kan skaffes transportlejlighed, og han skal ligeledes afholde omkostningerne frem til bestemmelsesstedet jf. KBL § 63, stk. 1.

Ifølge KBL § 63, stk. 2 går risikoen for salgsgenstanden over på køber, så snart varen i overensstemmelse med KBL § 10, er overgivet til en selvstændig fragtfører eller bragt indenfor skibssiden.

Sigfred hyrer Torsten Turbo til at transportere maskinen til Flensborg Havn, og som udgangspunkt overgår risikoen til køber, idet maskinen er blevet overgivet til Torsten. Dog forulykker Torsten, og det ender med, at Sigfreds egen lagermedarbejder Leif Lad må forestå transporten.

Så snart sælger benytter egne folk indebærer det, at risikoovergangen *udskydes*, så der er først tale om risikoovergang ved indladningen af maskinen på skibet Bitten S.

Under indladningen oplyses det, at maskinen bliver slynget ind i siden af skibskanten og det er formentligt i denne forbindelse, at maskinen får den bule i venstre side, som Holger påberåber sig i forhold til at gøre sine rettigheder gældende. Afgørende for om Holger har adgang hertil, er om bulen skyldes en udefrakommende hændelig begivenhed, som Holger selv bærer risikoen for eller om skaden må anses for at være på Sigfreds risiko.

I og med at risikoen ikke overgik i første omgang ved overgivelsen af varen til den selvstændige fragtfører vil der helt afgjort være tale om risikoovergang i forbindelse med indladningen af maskinen på skibet. I den forbindelse skelner man mellem om varen beskadiges indenfor eller udenfor skibssiden og i ovennævnte tilfælde oplyses det, at maskinen bliver slynget ind på indersiden af skibssiden. Dermed må det konstateres, at risikoen er gået over på Holger og der forligger som udgangspunkt *ikke* en mangel ved maskinen, som Holger kan påberåbe sig.

Dette baserer sig på, at skaden delvis forårsages af vejrforholdene og delvis af den uerfarne kranfører, som er en tredjepart der ikke er en del af aftaleforholdet og der vil således i kontraktsforholdet være tale om en skade forårsaget af noget udefrakommende.

Dermed bliver konklusionen, at Holger selv må bære risikoen for den indtrådte skade (bulen på maskinen) og således må betale den fulde købesum. Dog bør det drøftes/bemærkes, at sælgeren Sigfred har tilsidesat sin loyale oplysningspligt ved at være vidende om maskinens sammenstød med skibssiden, uden at informere Holger herom og hvilken indflydelse tilsidesættelsen af denne oplysningspligt har på retsstillingen. Desuden skal det nævnes, at mangelsbedømmelsen sker ved risikoens overgang jf. KBL § 44 og at dette jf. § 17, stk. 1 sker ved leveringen.